

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119203603
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3119203603.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom predsedom senátu Mgr. Ivana Kubínyiho, sudkyňou JUDr. Gabriely Janáčkovej a sudkyňou JUDr. Ľubice Bajzovej v spore žalobcov: 1/ K. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom v Z.. M.R.C. XXX/XX, T., 2/ X. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. Q. č. XXX, obaja žalobcovia právne zastúpení: S.. C. P., O. so sídlom S. X, T., proti žalovaným: 1/ N. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/X, H. I., právne zastúpený: S.. S. I., O., so sídlom I. XX/XX, N. D., 2/ B. N. so sídlom J. XX, D., X.: XX XXX XXX, právne zastúpený: N. N. I., O. so sídlom H. R. X, D., o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch, na odvolanie žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 19.12.2019, č. k. 15C/19/2019-138, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobcom 1/ a 2/ **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovaným 1/ a 2/ v rozsahu 100 % s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (tiež aj okresný súd) napadnutým rozsudkom rozhodol o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých žalobcov po ich matke, ktorá bola usmrtená pri dopravnej nehode spôsobenej žalovaným 1/, a žalobcovi 1/ priznal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 10.000,- eur a žalobcovi 2/ vo výške 12.000,- eur.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa príslušných ustanovení § 11 a nasl. OZ a § 4 a § 15 zákona o PZP. Konštatoval nespornú danosť pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/. Rovnako za pasívne vecne legitimovaného považoval súd prvej inštancie aj žalovaného 2/ ako poisťovne, a to s odkazom na rozhodnutie NS SR prijaté pod R 61/2018.

3. Ohľadom výšky náhrady sa súd prvej inštancie zaoberal v prvom rade tvrdenou spoluvinou nebohej matky žalobcov a uviedol, že nie táto je daná. Vychádzal z príčiny stretu medzi motorovým vozidlom vedeným žalovaným 1/ a matkou žalobcov ako chodkyňou prechádzajúcou cez prechod pre chodcov, ktorou bolo v trestnom konaní konštatované nevenovanie sa plne vedeniu vozidla a nesledovanie situácie v cestnej premávke. Podľa súdu prvej inštancie to nebola zosnulá, ktorá by porušila akúkoľvek povinnosť, ktorú ako chodkyňa v cestnej premávke mala, čomu nasvedčuje aj záver znaleckého posudku, podľa ktorého sa pohybovala po vyznačenom prechode pre chodcov. Pokiaľ sa v posudku uvádza, že v prípade jej skoršej reakcie, mohla i ona zabrániť kolízii, nejednalo sa podľa súdu prvej inštancie o vyčítané porušenie akejkoľvek povinnosti, iba znalec analyzoval situáciu, v akom časovom horizonte mohla ešte chodkyňa zareagovať na pohyb vozidla, pričom možnosť jej reakcie, ktorá by ešte zabránila stretu s vozidlom, bola vyhodnotená v časovom horizonte najskôr 2,5 až 2 sekundy pred samotným stretom vozidla, čo aj znalec hodnotil ako veľmi krátky časový okamih. Znalec sa ale v znaleckom posudku nevyjadril v tejto súvislosti tak, že oneskorenou reakciou by bola bývala zosnulá

porušila nejakú povinnosť v cestnej premávke. Námietku žalovaného 2/, ktorý uvádzal, že zosnulá bola oblečená v tmavom odevu, čo zrejme tiež malo podľa neho zakladať určitú jej mieru spoluzavinenia, znalecký posudok jednoznačne vylučuje, pretože podľa znaleckého posudku mal žalovaný 1/ dostatočný rozhľad a dohľad, z čoho možno usudzovať, že chodkyňu mal a mohol včas spozorovať, pričom nikde v znaleckom posudku nemožno podľa súdu prvej inštancie dohľadať záver, podľa ktorého by prípadný nedostatok vo farbe odevu zosnulej bol čo i len sčasti príčinou kolízie.

4. Čo sa týka vnímania straty matky zo strany žalobcov, súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia stratili možnosť realizácie a ďalšieho rozvoja rodinného života s matkou a sú o citový vzťah k nej úplne a natrvalo ochudobnení. Túto značnú ujmu by takto vnímala každá iná osoba v porovnateľnej situácii, v akej sa náhle ocitli žalobcovia. Na tom podľa súdu prvej inštancie nemení nič ani to, že matka žalobcov bola už osoba vyššieho veku a ani to, že sami žalobcovia sú jej plnoletými deťmi majúcimi už svoje vlastné rodiny, najmä za stavu, ak vzťahy žalobcov k matke a prakticky v rodinách žalobcov ako takých aj navzájom sú dlhodobo usporiadané, nekonfliktné a pomerne intenzívne naprieč generáciami. Stále sa jedná o smrť člena patriaceho do najužšej rodiny, strata ktorého je podľa súdu prvej inštancie nepochybne najviac citeľná, dotýkajúca sa vnútra každého jednotlivca najhlbšie a najrazantnejšie. Záver o existencii základu nároku nemôže podľa súdu zvrátiť to, že žalobcovia sú dospelými deťmi zosnulej, hoci náhrada nemajetkovej ujmy spočívajúcej v úmrtí rodiča dospelého dieťaťa nie je pri rozhodovaní náhrad za nemajetkovú ujmu až tak častá, keďže v prevažnej miere súdy riešia nároky pozostalých manželov, rodičov prevažne maloletých detí a nároky maloletých detí. Ani u dospelých detí smútok z úmrtia príbuzného však nemožno vyjadriť v peniazoch a nepochybne je úmrtie aj ich rodiča hlbokou ranou a ujmu, pričom vek detí sa podľa názoru súdu prvej inštancie má vyhodnotiť len ako jedno z kritérií určujúcich výšku inak čo do základu dôvodného nároku. Takúto stratu vo väzbe rodič - dieťa nemožno odčiniť len samotným pocitom plynúcim z ospravedlnenia pôvodcu zásahu, nech je toto vyslovené akokoľvek úprimne, ani pocitom z toho, že bolo spravodlivosti učené zadosť, pokiaľ bol žalovaný 1/ za svoje, nech aj len nedbanlivostné konanie, uznaný právoplatne vinným. Tieto satisfakcie síce môžu čiastočne pocit straty, krivdy či nespravodlivosti zmierniť, avšak stratu rodiča nepochybne neodčinia v celom rozsahu. Súd prvej inštancie preto konštatoval, že žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma na strane žalobcov. Súd prvej inštancie mal zato, že následok v podobe tragickej smrti ich matky spôsobil v súkromí žalobcov neodstrániteľné následky a dostatočným zadosťučinením pre nich tak nemôže byť to, že žalovaný 1/ bol uznaným vinným a bol mu uložený trest v trestnom konaní a ani to, že sa im za svoje nedbanlivé počínanie s tragickými následkami ospravedlnil či už pred začatím tohto konania, alebo počas neho, i keď sa nepochybne jednalo o ospravedlnenie úprimné.

5. Čo sa týka výšky uplatnených nárokov, súd prvej inštancie zistil, že obaja žalobcovia tvorili s ich matkou plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami a obaja žalobcovia mali s matkou dlhodobo blízky a veľmi dobrý vzťah, navzájom si pomáhali, boli v intenzívnom kontakte, pravidelne sa navzájom navštevovali, mali spoločný program (práce na záhrade, turistika, hubárčenie, výlety), pravidelne si navzájom telefonovali, chodievali spoločne na hrob otca. Celá rodina žalobcov spolu so zosnulou pravidelne spoločne trávila všetky sviatky, či rodinné oslavy. Bolo zistené, že matka žalobcov pomáhala v rodine žalobkyne 2/ dokonca s opaterou svojho pravnúčča, keď jej vnučka musela nastúpiť do práce a predčasne ukončiť rodičovskú dovolenku. Žalobca 1/ pomáhal pravidelne svojej matke s nákupmi, s bežnými prácami v domácnosti, keďže zosnulá bola po skoršej smrti svojho manžela vdovou. Žalobca 1/ nosil jej i stravu z práce, spoločne chodili nakupovať a vozieval ju aj k žalobkyňi 2/ na návštevy. Súd prvej inštancie mal teda preukázané, že žalobcovia a ich matka pred jej usmrtením mali plnohodnotné citové väzby, usporiadané a blízke rodinné pomery, vzájomne si pomáhali, boli v neustálom kontakte, trávili spolu voľné chvíle, sviatky či oslavy a náhla smrť matky žalobcov v emocionálnej sfére silno zasiahla. Citové väzby medzi žalobcami a ich matkou pred jej úmrtím boli napriek tomu, že sú žalobcovia dospelí, stále hlboké a vzájomné kontakty sa dajú opísať ako intenzívne. Usmrtením matky žalobcov došlo k trvalému pretrhnutiu medziľudských väzieb žalobcov s ich matkou, k neodstrániteľnej ujme na právach žalobcov, pre ktorých bola ich matka mimoriadne dôležitou osobou v rámci rodinného života. Uvedený dôsledok bol podľa súdu prvej inštancie umocnený aj tým, že úmrtím matky stratili žalobcovia posledného rodiča, keďže otec im zomrel už skôr. K veku nebohej matky žalobcov (75 rokov) bral súd prvej inštancie zreteľ pri určení výšky náhrady, avšak považoval za významné, že išlo o veľmi energickú dôchodkyňu, ktorá mala stále svoje záujmy a pomerne bohaté aktivity, bola členkou klubu dôchodcov, chodila na výlety, cestovala, navštevovala kultúrne podujatia, mala rada práce v záhrade, veľa a rada čítala, čomu nasvedčoval aj fakt, že bola usmrtená v čase, keď sa so svojou kamarátkou vracali z divadelného predstavenia, na ktorom boli spolu v D.. Matka žalobcov tak bola podľa súdu prvej inštancie plná elánu a sama deťom, vnúččatám a pravnúččatám

pomáhala, a teda bola platným a plnohodnotným členom najužšej rodiny žalobcov. Súd prvej inštancie zobral tiež do úvahy to, že v čase úmrtia matky s ňou nežili žalobcovia v spoločnej domácnosti, avšak boli spolu v neustálom telefonickom, prípadne osobnom kontakte v rámci realizácie pevného vzťahu matky s jej deťmi

6. Vzhľadom na uvedené považoval súd prvej inštancie dopad predčasnej smrti matky na oboch žalobcov za výrazne negatívny, avšak oveľa hlbší dopad malo jej úmrtie na žalobkyňu 2/, ktorá, ako bolo preukázané, je odjakživa citlivejšej povahy a ktorá sa so smrťou matky dlhodobo nevie vyrovnáť. Už aj pred smrťou matky sa liečila na psychické problémy, jej smrť výrazne negatívny dopad, zhoršil sa jej psychický stav, musela byť po smrti matky hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení a následne intenzívnejšie lekárom sledovaná. Zo strany rodiny potrebovala žalobkyňa 2/ kontrolu, dohľad, spoločnosť ostatných členov rodiny, uzavrela sa do seba, nič ju netešilo, pričom predtým takýto zlý psychický stav žalobkyňa 2/ nemala. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobkyňa 2/ bola rok "úplne vypnutá", rok sa dávala dokopy, nebola schopná sa naspäť zaradiť ani do pracovného života, hoci pred smrťou matky pracovala a v práci bola spokojná. Výrazne negatívnejší dopad smrti matky oproti žalobcovi 1/ sa podľa súd prvej inštancie nepochybne prejavil aj v tom, že žalobkyňa 2/ nie je schopná ísť do bytu po matke. Uvedené skutočnosti preto podľa súdu prvej inštancie nepochybne na strane žalobkyne 2/ odôvodňujú vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko u nej nešlo len o prirodzený smútok z úmrtia najbližšieho, ale o zásadne negatívny vplyv, ktorý hlboko poznačil jej dovtedajší pracovný a rodinný život. Súd prvej inštancie mal zato, že citlivejšia povaha žalobkyne 2/ jej v tomto smere nemôže byť na ujmu pri ustaľovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy a práve naopak, táto jej väčšia zraniteľnosť, v dôsledku ktorej je prežívanie dopadov negatívnej udalosti zhoršené, je dôvodom na jej zvýšenie oproti žalobcovi 1/.

7. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcom priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný 1/, ktorý žiadal napadnuté rozhodnutie zmeniť s odkazom na ust. § 823 OZ a § 15 ods. 1 zákona o PZP a žalobu voči nemu zamietnuť a k náhrade zaviazat' len žalovaného 2/, ktorého považoval za pasívne vecne legitimovaného s odkazom na R 61/2018.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalovaný 2/, ktorý žiadal napadnuté rozhodnutie zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť. S poukazom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (NS SR) pred prijatím rozhodnutia R 61/2018 namietal nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie a predmetné rozhodnutie (6MCdo/1/2016 zo dňa 31.7.2017) považoval za arbitrárne a nezákonné rozhodnutie pre nedodržanie predpísaného procesného postupu pri odklone senátu NS SR od skoršej rozhodovacej praxe, kedy mala byť vec predložená na rozhodnutie veľkému senátu v zmysle § 48 ods. 1 CSP.

10. Ohľadom výšky priznanej nemajetkovej ujmy žalovaný 2/ namietal neprimeranú výšku priznanej náhrady. Podľa žalovaného 2/ súd prvej inštancie nedostatočne zohľadnil vyšší vek nebohej, plnoletosť a samostatnosť žalobcov, skutočnosť, že obaja majú vlastné rodiny, a to, že žalovaný 1/ sa za spôsobenie udalosti ospravedlnil. Nesúhlasil tiež so záverom o zvýšení náhrady na strane žalobkyne 2/ pre jej psychické predispozície, a nemožno sa stotožniť s tým, že tie ju predurčujú k horšiemu vnímaniu smrti jej matky. Žalovaný 2/ sa ohradil proti konštatovaniu súdu prvej inštancie, že mal prezentovať názor, podľa ktorého by psychicky zraniteľnejší jedinec mal byť v danej situácii znevýhodnený. Takéto tvrdenie žalovaný 2/ v konaní neprezentoval. Správne mal však súd prvej inštancie v konaní skúmať len zmenu psychických problémov u žalobkyne 2/ po smrti jej matky a nevidieť v nich bez ďalšieho dôvod pre zvýšenie náhrady.

11. Žalovaná 2/ namietala v odvolaní tiež posúdenie spoluviny nebohej matky žalobcov. To, že nemala porušiť žiadnu povinnosť uloženú pravidlami cestnej premávky ešte neznamená, že konanie poškodenej nemalo na vznik nehody žiaden vplyv. Ako vyplývalo zo znaleckého posudku vyhotoveného v trestnom konaní, poškodená mohla včasnou reakciou zabrániť fatálnym následkom nehody a znalecký posudok uvádza aj niekoľko možností ako tak mohla urobiť. Jednu z možných bolo aj vybavenie reflexnými prvkami na oblečení.

12. Záverom odvolania žalovaný 2/ namietal odkaz súdu prvej inštancie na rozhodnutia súdov v obdobných prípadoch a sám uviedol rozhodnutia, v ktorých príslušné súdy priznali náhradu nemajetkovej ujmy vo výške od 2.000,- zo 6.500,- eur, pričom nikdy nebola na náhradu zaviazaná poisťovňa.

13. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žiadali napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Nesúhlasili s odvolaním žalovaného 2/ a uviedli, že jeho pasívna vecná legitimácia je jednoznačne daná. Podľa žalobcov žalovaný 2/ nesprávne vníma, že by žalobkyne 2/ mala byť priznaná vyššia náhrada preto, že už pred smrťou svojej matky mala psychické problémy. Súd prvej inštancie z toho len dovodil, že

je zraniteľnejšou osobou a smrť matky na ňu mala hlbší dopad. Rovnako nie je podľa žalobcov namieste dovodzovať spoluvinu matky žalobcov na nehodu z toho, že znalec uviedol v akom časovom horizonte mohla ešte matka žalobcov zabrániť nehode. Rozhodne nebolo záverom znaleckého posudku porušenie akejkoľvek povinnosti zo strany matky žalobcov, a preto spoluvina neprichádza podľa žalobcov do úvahy.

14. V ďalších podaniach v odvolacom konaní strany sporu principiálne zotrvali no svojich stanoviskách v konaní.

15. Odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 378 a nasl. CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

16. Odvolací súd považuje v súčasnosti za ustálenú otázku pasívnej vecnej legitímácie poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody. Po dlhšom období neustálenej rozhodovacej praxe v tejto otázke bolo napokon občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu SR prijaté na zverejnenie v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk práve rozhodnutie 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.7.2017 a bolo v nej zverejnené pod R 61/2018. Súd prvej inštancie práve na toto rozhodnutie správne poukázal a od jeho prijatia je v tomto duchu Najvyšším súdom SR otázka pasívnej vecnej legitímácie poisťovne v konaní tohto typu konštantne podľa neho judikovaná. Neobstoja preto námietky žalovaného 2/ o neakceptovateľnosti uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu. V súčasnosti sa jedná o ustálenú rozhodovaciu prax.

17. Ohľadom namietanej priznanej náhrady nemajetkovej ujmy sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie a odkazuje naň. Pre doplnenie uvádza, že prakticky v žiadnom prípade rozhodovania o zadosťučinení v peniazoch, ako jednej z foriem nápravy nemajetkovej ujmy, nie je možné určiť priznanú sumu matematicky na euro presne. Na rozdiel od majetkovej škody, ktorá je v zásade presne merateľná úbytkom v majetkovej sfére poškodeného, nie je nemajetková ujma kvantifikovateľná matematicky presne, pretože sa nejedná o ujmu v presne merateľnej sfére. Miera ujmy v nemajetkovej sfére je do istej miery kvantifikovateľná, a to prostredníctvom významu zasiahnutej sféry osobnostných práv človeka v spojení s intenzitou prežívania takéhoto zásahu. To všetko súd prvej inštancie zohľadnil a zasadil do reality vonkajšieho sveta, tiež porovnaním s inými obdobnými rozhodnutiami súdov. Porovnaním s obdobnými prípadmi sa však úvaha súdu, ktorou sa náhrady nemajetkovej ujmy typicky určujú, vymedzuje iba rámcovo, aby bolo zrejmé, že sa nejedná o exces. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy rádovo v tisícoch až desiatistícoch eur, čo je akceptovateľný rozsah pri strate blízkeho človeka, nemožno posudzovať správnosť rozhodnutia súdu mierou stoviek až tisícov. Rozhodovanie, ktoré vychádza z úvahy súdu to neumožňuje a tak by v tom istom prípade z hľadiska odvolacieho prieskumu obstálo tak 10.000,- eur ako aj 8.000,- alebo 12.000,- eur v prípade žalobkyne 2/, kde skutočne pre jej psychickú predispozíciu bolo namieste konštatovať zjavne intenzívnejšie prežívanie útrap spojených s tragickou smrťou matky. Pre správnosť rozhodnutia o náhrade nemajetkovej ujmy sú podstatné východiská priznanej náhrady a jej súlad s realitou vonkajšieho sveta. To všetko odôvodnenie súdu prvej inštancie obsahovalo a s dopadom tragickej smrti matky do života žalobcov sa súd prvej inštancie zaoberal skutočne detailne. Práve na základe takto detailne zistených okolností veci je možné sa stotožniť s výškou priznanej náhrady aj za situácie, že matka žalobcov mala 75 rokov a samotní žalobcovia sú v produktívnom veku. Vykreslenie intenzívneho a harmonického rodinného života alebo, žalobcov ako aj ďalších generácií z rodiny, tak ako bolo v súlade s vykonanými dôkazmi uskutočnené zo strany súdu prvej inštancie, umožňovalo v tomto prípade priznať náhradu pohybujúca sa aj pri vyššie uvedených rámcových východiskách na hornej hranici akceptovateľného. To aj pri zohľadnení ľudského prístupu žalovaného 1/, ktorý prijal svoju zodpovednosť a za spôsobenú ujmu sa ospravedlnil. Neobstoja však námietky žalovaného 2/ o spoluvine matky žalobcov, pretože základné východisko, a to usmrtenie chodca na prechode pre chodcov v obci z dôvodu nevenovania pozornosti vedeniu vozidla záver o spoluvine chodca skutočne neumožňuje. Úvahy o možných alternatívach priebehu nehodového deja tak, že by sa obišiel bez fatálneho následku sú len hypotetické a skutočne neumožňujú konštatovať porušenie právnej povinnosti matkou žalobcov, ako správne uzavrel súd prvej inštancie.

18. Čo sa týka odvolania žalovaného 1/, ani to nebolo dôvodné a súd prvej inštancie správne zaviazal k náhrade oboch žalovaných s konštatovaním vzájomnej spojitosti ich plnenia. Žalovaným 1/ citované ustanovenia zakladajú nárok poškodeného priamo voči poisťovni, no nevyplýva z nich zánik nároku proti samotnému škodcovi.

19. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil vrátane výroku o trovách konania správne založeného na úspechu žalobcov v konaní.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorých v odvolacom konaní úspešným žalobcom 1/, 2/ patrí voči žalovaným plná náhrada trov odvolacieho konania.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať dovolanie za podmienok stanovených v ust. § 419 až § 425 CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.